

**ENVIDOM vyzbieral a zrecykloval
pol milióna kusov
starých chladničiek a
mrazničiek**

**Tlačová konferencia, 22. február 2011,
hotel Tulip House, Bratislava**

O ENVIDOME

ENVIDOM = kolektívna organizácia, neziskové združenie právnických osôb, ktoré organizačne a finančne zabezpečuje zber a recyklácie elektroodpadu zo skupiny veľkých a malých domácich spotrebičov (biela technika) a elektrických a elektronických nástrojov.

B/S/H/

Thinking of you

eta

Zastupujeme výrobcov a dovozcov, ktorí tvoria **81%** trhu veľkých domácich spotrebičov a **49%** trhu malých domácich spotrebičov. Sme **najväčšou** kolektívnou organizáciou výrobcov/dovozcov na Slovensku **z hľadiska množstva výrobkov (v kg) uvádzaných na trh ako aj zbieraných.**

gorenje

FAGOR

MORA

Garantujeme plnenie povinností výrobcov a dovozcov v zbere a recyklácii elektroodpadu, plnenie environmentálnych noriem, reportujeme štátnym orgánom a snažíme sa šíriť osvetu.

 SEB **Moulinex**
Tefal

Od počiatku našej činnosti **presadzujeme filozofiu kvalitatívnej koncepcie zberu elektroodpadu – vyzbierať a prefinancovať VŠETOK VZNIKNUTÝ elektroodpad hlavne v kategóriách NEBEZPEČNÉHO ODPADU, ku ktorému patria aj chladničky a mrazničky.** Máme skutočný záujem na tom, aby sa rozvíjal systém zberu a zhodnocovania elektrozariadení v SR

System zberu elektroodpadu v SR

Slováci dnes majú niekoľko možností, ako ekologicky naložiť so starými spotrebičmi:

1. Predajne elektrospotrebičov

Ak spotrebiteľ kupuje nové elektrospotrebiče, môže sa zbaviť starých v predajni. **Od novembra 2009 sú už všetky predajne elektro povinné uskutočňovať spätný odber systémom „kus za kus“.**

Do novembra predajne realizovali spätný odber na dobrovoľnej báze. O vybudovanie tohto systému sa zaslúžil ENVIDOM. V roku 2006 sme za vybudovanie tohto systému zberu získali ocenenie Zlatý mravec 2006 v kategórii Komunálne odpadové hospodárstvo.

2. Zberné dvory a zberové akcie v obciach – v prípade, že spotrebiteľ nekupuje nový výrobok

Zber a predaj elektrozariadení za celé Slovensko v číslach

Zber starých elektrozariadení v SR od roku 2005 v kg na obyvateľa SR

r. 2005: 0,66 kg/obyvateľa

r. 2006: 1,54 kg/obyvateľa

r. 2007: 2,65 kg/obyvateľa

r. 2008: 3,24 kg/obyvateľa

r. 2009: 4,05 kg/obyvateľa

r. 2010: 4,05/obyvateľa (Podľa predbežných výsledkov kolektívnych organizácií. Ešte nie sú oficiálne údaje za všetkých výrobcov – individualistov a zberové spoločnosti. Podiel ENVIDOMU predstavuje **2,16 kg/obyv.**, čiže viac ako polovicu.)

Predaj nových výrobkov

r. 2009: 8,4 kg/obyvateľa

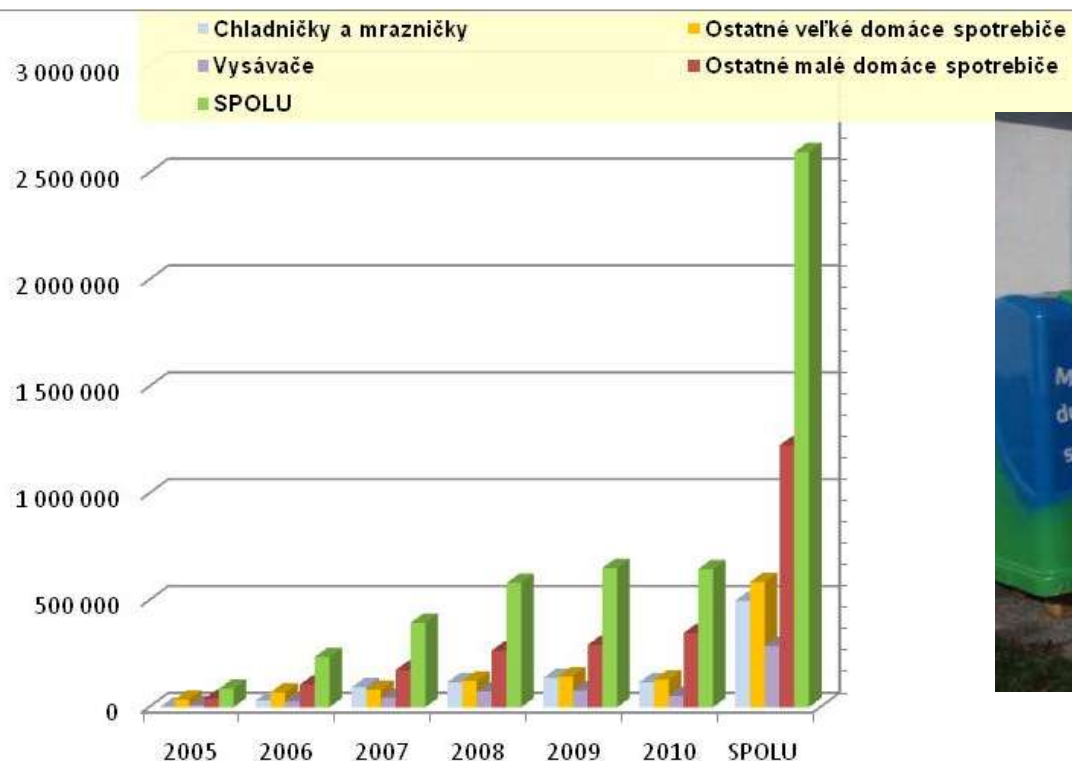
r. 2010: cca 8,3 kg/obyvateľa (predbežné údaje)

Výrobcovia, kolektívne systémy, spracovatelia v SR

15 kolektívnych organizácií založených a riadených výrobcami (dovozcami) elektrozariadení, 15 autorizovaných spracovateľov elektrozariadení, cca **1 280** registrovaných výrobcov a dovozcov elektrozariadení v SR.

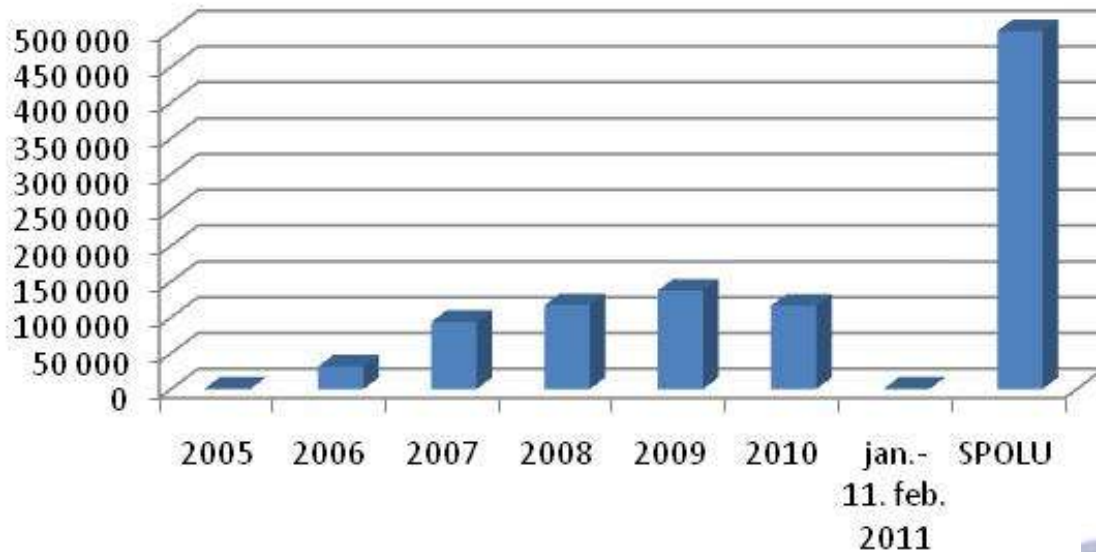
Od roku 2005 sme vyzbierali takmer 2,6 milióna kusov starých spotrebičov

Rok/počet kusov	Chladničky a mrazničky	Ostatné veľké domáce spotrebiče	Vysávače	Ostatné malé domáce spotrebiče	SPOLU
2005	1 258	36 246	9 987	39 381	86 872
2006	31 808	70 040	27 480	106 380	235 708
2007	93 954	81 800	44 748	175 120	395 622
2008	117 436	124 267	73 891	265 828	581 422
2009	137 733	144 771	77 747	291 552	651 803
2010	116 726	129 156	53 200	347 500	646 582
SPOLU	498 915	586 280	287 053	1 225 761	2 598 009

Vo februári 2011 sme vyzbierali a zrecyklovali **pol miliónu** chladničku!

Chladničky a mrazničky v kusoch

Rok/počet kusov	Chladničky a mrazničky v kusoch
2005	1 258
2006	31 808
2007	93 954
2008	117 436
2009	137 733
2010	116 726
jan.- 11. feb. 2011	1 085
SPOLU	500 000

Chladničiek sa v kusoch zbiera toľko, koľko sa predá

Počas posledných dvoch rokov zbierame takmer toľko chladničiek, koľko sa v danom roku predá.

V roku 2008 sme v porovnaní s predanými kusmi v tomto roku vyzbierali **85 %** z predaného množstva.

V roku 2009 sme dokonca vyzbierali viac kusov chladničiek ako naši účastníci v tomto roku predali – **106%** z predaného množstva.

V roku 2010 tvorí tento pomer **86%** v kusoch.

Rok	Uvedenie na trh v kusoch	Zber v kusoch	% zberu z uvedenia na trh
2008	137 633	117 436	85,33%
2009	129 372	137 733	106,46%
2010	136 246	116 726	85,67%

Na zber a recykláciu chladničiek sme doteraz vynaložili više 11 miliónov EUR

Náklady, ktoré vynaložil ENVIDOM od počiatku svojej činnosti na zber a spracovanie chladničiek v €							
Prevádzkové náklady	2005	2006	2007	2008	2009	2010*	SPOLU
Zber	9 774	122 641	260 418	496 767	609 133	439 554	1 938 287
Logistika	32 536	246 246	399 942	465 728	558 341	503 817	2 206 611
Spracovanie	27 837	576 224	1 764 481	1 804 244	1 373 883	1 556 530	7 103 199
SPOLU	70 147	945 111	2 424 841	2 766 740	2 541 357	2 499 901	11 248 097

* predbežné ešte neauditované výsledky

Priemerný vek a hmotnosť vyradovaných chladničiek

Chladničky (spolu so sporákmi) sú najstaršími vyradovanými spotrebičmi. Priemerný vek „dožitia“ chladničky v slovenskej domácnosti je podľa prieskumu **16 rokov**, čo nám potvrdzujú aj naše praktické skusenosti.

Aké staré bolo elektrozariadenie, ktoré ste vyradili v priebehu roku z Vašej domácnosti?

Elektrozariadenie	priemer FEB2009	priemer DEC2009	Rozdiel FEB09-DEC09
Televízor	12,83	13,60	+ 0,77
Počítač	7,04	8,60	+ 1,56
Práčka	12,84	12,93	+ 0,09
Chladnička	15,93	15,90	- 0,03
Elektrický sporák, rúra	14,97	16,79	+ 1,82
Mobilný telefón	3,13	3,28	+0,15
Elektrický radiátor	13,19	15,25	+ 2,06
Svietidlá, lampy	10,33	14,54	↗ + 4,21
Elektrické náradie	7,47	7,29	- 0,18
Malý domáci spotrebič	6,49	7,70	↗ + 1,21
Elektrické hračky	5,08	7,79	+ 2,71
Iný elektrický prístroj	8,17	10,37	+ 2,20

Priemerný vek a hmotnosť vyradovaných chladničiek

Chladničky, ktoré zbierame sú priemerne približne **o 1/4 ľahšie**, ako tie, ktoré naši účastníci predávajú.

Dôvod: dnes zbierame chladničky, ktoré sa predávali pred 15-20 rokmi. Tieto výrobky mali menšie litráže. Zbierané výrobky sú tiež často nekompletné (chýbajúce poličky, šuflíky, kompresory).

Vykonávame pravidelný audit u spracovateľov.

Ciele auditu: - dodržovanie environmentálnych noriem zhodnocovania elektroodpadu spracovateľmi
 - informácie o stave zbieraných chladničiek

Audit potvrdzuje:

Do zberu sa dostávajú hlavne staré chladničky – historický odpad. Výskyt nových chladničiek - vyrobených po roku 2005 je takmer nulový. V 6 kontrolných vzorkách (1 vzorka – približne 400 ks chladničiek, ktoré sa dostali do zberu a na spracovanie), počas rokov 2008 až 2010 bol podiel nových chladničiek **0 až 0,7%**.

Priemerný vek chladničiek vo vzorkách - 25 rokov.

Priemerná váha chladničiek a mrazničiek predávaných a zbieraných v kg		
Rok	Predávané chladničky	Zbierané chladničky
2008	58,0	40,0
2009	57,5	42,6
2010	57,4	42,6

Staré chladničky patria medzi elektrodpad najproblematickejší pre životné prostredie

- Recykláciou **jednej starej chladničky** vyrobenej pred rokom 1996 zabránime úniku približne **400 gramov freónu do ovzdušia**. Toto množstvo freónu má v ovzduší taký istý účinok ako **4 tony CO₂**.
- **4 tony CO₂** vypustí do ovzdušia osobné auto, ktoré prejde približne **20 000 km**.
- ENVIDOM od začiatku svojej činnosti vyzbieral a spracoval **až pol milióna kusov starých chladničiek a mrazničiek**. Recykláciou tohto množstva **sme zabránili úniku približne 200 ton freónu do ovzdušia**.

200 ton freónu = účinok 2 000 tisíc ton CO₂ v ovzduší = pol milióna osobných áut, z ktorých každé prejde približne 20 000 km.

Staré chladničky – zdroj druhotných surovín

Z jednej starej chladničky, ktorá váži približne 50 kg môžeme získať priemerne nasledovné množstvo druhotných surovín:

- **26 kg ocele** (použitie napr. na výrobu stavebných konštrukcií, lešenia, nosné trámy)
- **6 kg - 10 kg plastov** (použitie napr. na výrobu rôznych výrobkov pre stavebníctvo)
- **5 kg polyuretánového prachu** (pridáva sa do materiálov používaných pri zatepľovaní budov)
- **1,7 kg hliníka**, z ktorého sa môže vyrobiť napríklad záhradný nábytok
- **0,7 kg medi**, ktorej získavanie v prírode je veľmi drahé. (použitie v stavebnom priemysle, inštaláciách, pri výrobe a dodávke energie, pri výrobe motorov a elektronického vybavenia, vo všetkých formách dopravy...)

Staré chladničky – zdroj druhotných surovín

Recykláciou pol milióna starých chladničiek a mrazničiek sme získali priemerne **19 700 ton** druhotných surovín, z toho:

- 13 000 ton ocele
- 3 000 ton plastov
- 2 500 ton polyuretánového prachu
- 850 ton hliníka
- 350 ton medi

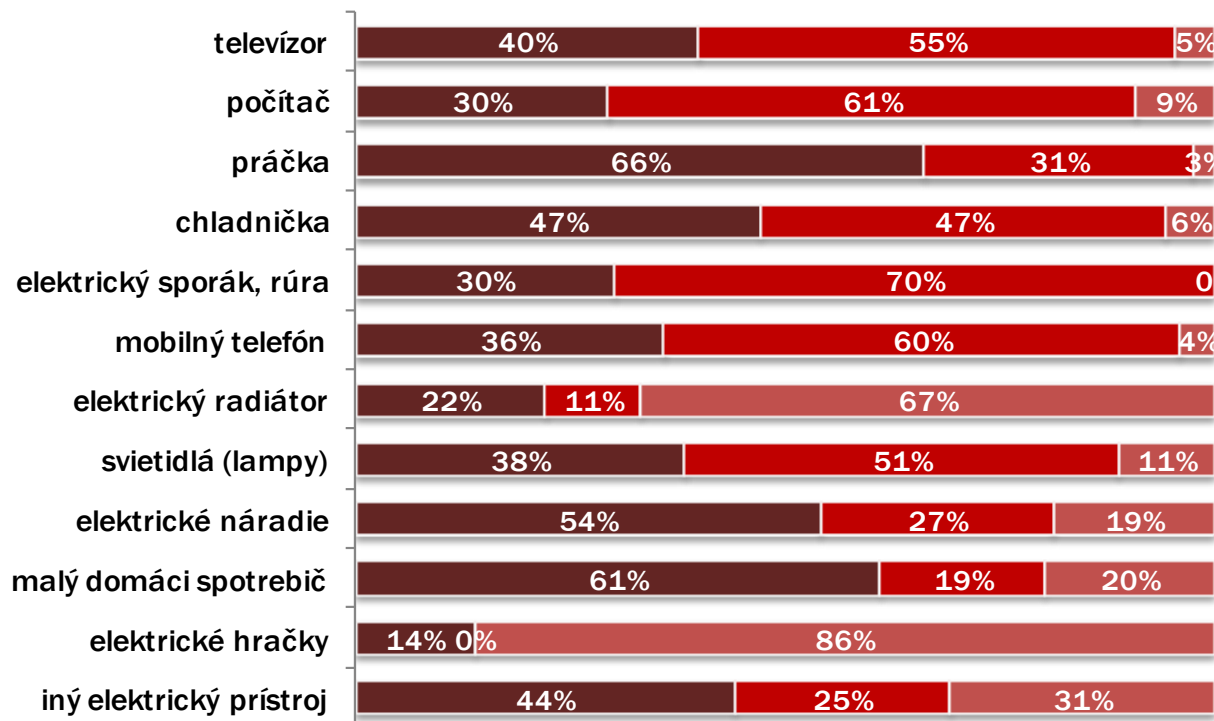
Viete, že:

- **Až 40 %** celkovej bežnej spotreby medi sa dnes pokrýva meďou získanou v procese recyklácie?
- Žiadny kov nie je recyklovaný tak intenzívne ako meď, a pritom s takým minimálnym odpadom?
- Množstvá medi, ktoré budú v budúcnosti k dispozícii, sú do značnej miery ovplyvnené schopnosťou meď recyklovať?
- Rozhodujúcou výhodou počas recyklácie medi je jej opätovné zužitkovanie bez straty kvality.

Dôvody vyradenia starých chladničiek do zberu

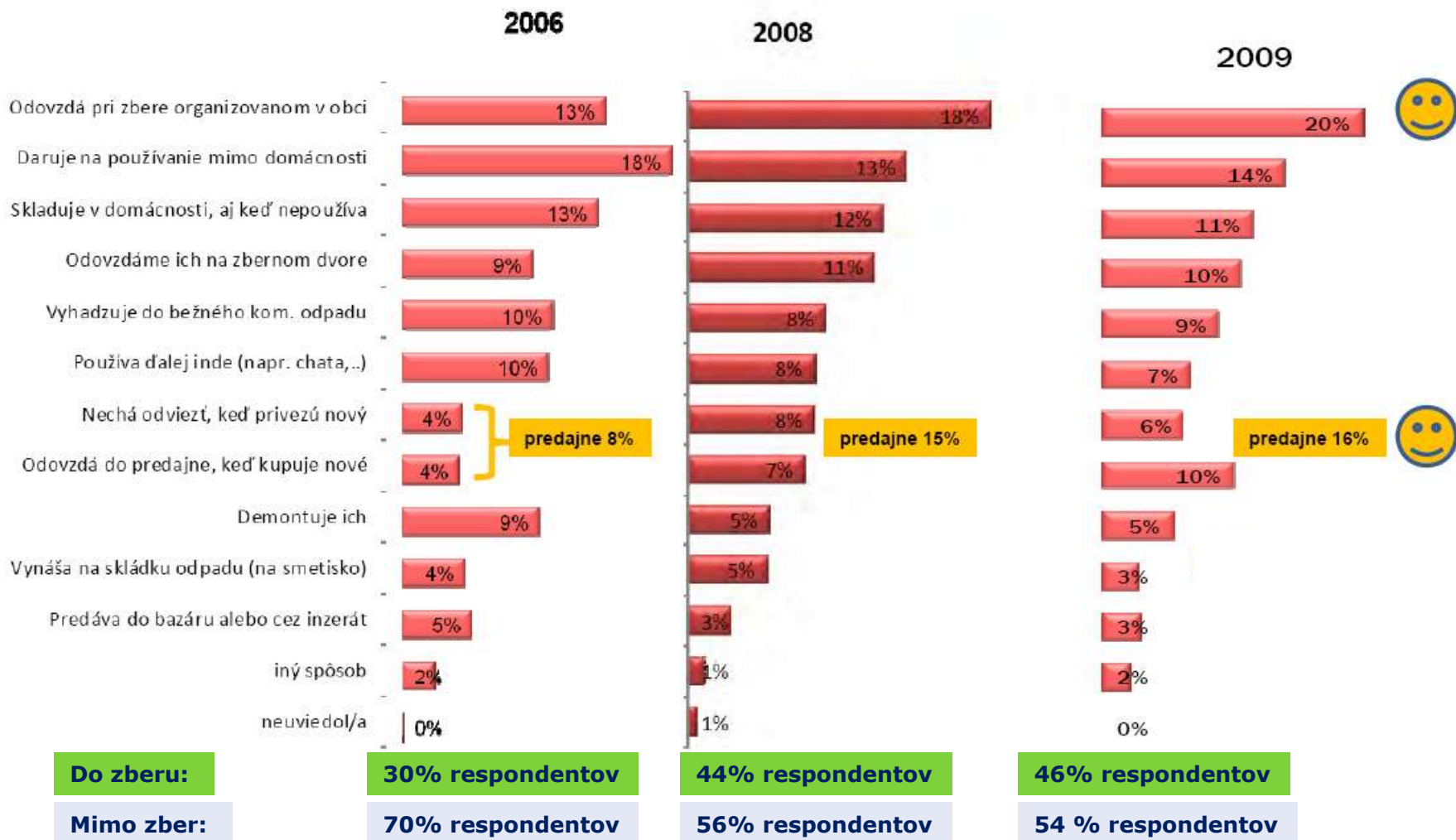
Z akého dôvodu ste tento elektrický prístroj vyradili?
(MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ, v %, len tí, ktorí uviedli, že daný spotrebič vyradili)

■ nový za nefunkčný starý ■ nový za starý (funkčný) ■ už nefungoval, ale nový sme nekúpili

Ako slovenské domácnosti nakladajú so starými spotrebičmi

Ako najčastejšie nakladáte s vyrad'ovanými elektrickými prístrojmi?

Ekologická výchova pomáha k efektívite zberu

- Kampaň
- Výchovno-vzdelávacie projekty pre deti
- Nová web stránka www.envidom.sk

Ďakujeme za pozornosť

Tlačová konferencia , 22. február 2011